

Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića br.2
81000 Podgorica Crna Gora
www.mif.gov.me

Br: 05-02- 08-908/26-8383/2

Podgorica, 09.03.2026.godine

**Za: MINISTARSTVO FINANSIJA, DIREKTORAT ZA UPRAVLJANJE STRUKTURAMA
PRETPRISTUPNE PODRŠKE EU, Stanka Dragojevića 2, Podgorica**

Predmet: Mišljenje na Predlog uredbe o načinu sprovođenja finansijske podrške Evropske unije kroz Instrument za reforme i rast

Veza: Vaš akt br. 08-908/26-8383/1 od 06.03.2026 godine

Poštovani,

Povodom Predloga uredbe o načinu sprovođenja finansijske podrške Evropske unije kroz Instrument za reforme i rast, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga uredbe i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Reformska agenda Crne Gore 2024-2027 usvojena je 23. oktobra 2024. godine od strane Evropske komisije i predstavlja jedan od ključnih dokumenata za ekonomski razvoj zemlje, usklađivanje sa evropskim standardima, a osnova je za povlačenje značajne finansijske podrške u iznosu od 383,5 miliona eura.

Donošenje predmetne Uredbe ima za namjeru da se definišu sve aktivnosti, koordinacija i kompletan proces sprovođenja Reformske agende. Nadalje, uredba precizira obaveze u pogledu prikupljanja podataka, koordinacije među različitim tijelima državne uprave kao i mehanizma za praćenje napretka i pravovremeno izvještavanje.

Uvidom u dostavljeni Izveštaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa navedeno je da nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore. Takođe, napomenuto je da je za sprovođenje samog programa Reformske agende u određenoj mjeri potrebno obezbjeđivanje sredstava iz budžeta, kako bi se realizovale aktivnosti koje će dovesti do ispunjenja koraka i reformi.

Nadalje, aktivnosti predviđene Uredbom realizuju se u okviru postojećih institucionalnih kapaciteta organa državne uprave. Finansijska podrška koja se koristi kroz Instrument za reforme i rast predstavlja sredstva Evropske unije namijenjena sprovođenju reformi i koraka definisanih Reformskom agendom.

Shodno navedenom, Direktorat za državni budžet, u načelu nema primjedbi na Predlog Uredbe o načinu sprovođenja finansijske podrške Evropske unije kroz Instrument za reforme i rast uz obavezu da se sve aktivnosti na implementaciji istog usklade sa sredstvima koja su opredijeljena godišnjim zakonom o budžetu za predmetne namjene.

S poštovanjem,

PREDLOG

Na osnovu čl. 12 i 18 Uredbe o Vladi Crne Gore („Službeni list CG”, br. 80/08, 14/17, 28/18, 63/22 i 121/23), a u vezi sa članom 76a stav 7 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Službeni list CG”, br. 20/14, 56/14, 70/17, 55/18, 70/21, 27/23, 125/23 i 11/25), Vlada Crne Gore, na sjednici od _____ 2026. godine, donijela je

UREDBU O NAČINU SPROVOĐENJA FINANSIJSKE PODRŠKE EVROPSKE UNIJE KROZ INSTRUMENT ZA REFORME I RAST

Predmet

Član 1

Ovom uredbom propisuje se bliži način sprovođenja finansijske podrške Evropske unije dodijeljene Crnoj Gori kroz Instrument za reforme i rast (u daljem tekstu: Instrument) i koordinacije sprovođenja reformi planiranih kroz Reformsku agendu Crne Gore za Instrument za reforme i rast 2024 – 2027 (u daljem tekstu: Reformska agenda), kako bi se omogućilo efikasno upravljanje i korišćenje sredstava namijenjenih za implementaciju ključnih reformi u Crnoj Gori, radna tijela, rokovi, upravljanje finansijskim sredstvima, koordinacija između uključenih tijela, način praćenja i izvještavanja o napretku reformi, kao i mjere za prevenciju, identifikaciju i otklanjanje nepravilnosti i prevara.

Instrument za reforme i rast - reformska agenda

Član 2

- (1) Instrument za reforme i rast je finansijski instrument Evropske unije namijenjen podršci sprovođenju reformi i ekonomskom rastu, čija je namjena da pruži pomoć kandidatima i potencijalnim kandidatima u procesu pristupanja Evropskoj uniji i sastoji se od bespovratnih sredstava i sredstava zajma, u formi budžetske podrške i finansiranja projekata, a čije korišćenje se definiše Sporazumom o pristupanju instrumentu i Sporazumom o zajmu;
- (2) Reformska agenda Crne Gore je osnovni dokument za korišćenje sredstava Instrumenta za rast i reforme Zapadnog Balkana.
- (3) Reformsku agendu Crne Gore usvaja Evropska komisija na predlog Vlade Crne Gore.
- (4) Reformska agenda Crne Gore može da se mijenja u skladu sa odredbama Zakona o potvrđivanju Sporazuma o pristupanju instrumentu.

Sistem upravljanja i kontrole reformskom agendom

Član 3

- (1) Za potrebe sprovođenja Reformske agende u Crnoj Gori, definišu se sljedeće strukture i tijela:
 - 1) Nacionalni koordinator;
 - 2) Zamjenik Nacionalnog koordinatora;
 - 3) Koordinaciono tijelo za Reformsku agendu;
 - 4) Sekretarijat za Reformsku agendu;
 - 5) Tijela zadužena za reforme;
 - 6) Tijela zadužena za korake;
 - 7) Odbor za praćenje Reformske agende;
 - 8) Tijela nadležna za reviziju Reformske agende, i
 - 9) Tijelo za koordinaciju suzbijanja nepravilnosti i prevara.
- (2) Lista reformi i koraka, kao i nadležna tijela za iste data su u Prilogu 1 koji čini sastavni dio ove uredbe.

Nacionalni koordinator

Član 4

- (1) Nacionalni koordinator je javni funkcioner u ministarstvu zaduženom za evropske poslove i odgovoran je za sveukupnu koordinaciju, sprovođenje, praćenje i izvještavanje o Reformskoj agendi, kao i za saradnju sa Evropskom komisijom u vezi sa ispunjenjem koraka i reformi iz Reformske agende.

(2) Nacionalni koordinator koordinira proces kandidovanja projekata koji se finansiraju iz Reformske agende, kroz Investicioni okvir za Zapadni Balkan, u skladu sa članom 21. iz člana 2 Zakona o potvrđivanju Sporazuma o pristupanju (u daljem tekstu: Sporazum).

(3) Nacionalni koordinator (dalje u tekstu: Koordinator), pored poslova iz člana 5. iz člana 2. Sporazuma, obavlja i sljedeće poslove:

- redovno informiše Vladu Crne Gore o sprovođenju Reformske agende;
- koordinira rad Koordinacionog tijela za Reformsku agendu i predsjedava Koordinacionim tijelom za Reformsku agendu;
- održava redovne sastanke sa Koordinacionim tijelom, a po potrebi i konsultativne sastanke sa tijelima zaduženim za reforme i/ili korake i drugim nadležnim tijelima, na kojima se raspravlja o statusu i dinamici sprovođenja aktivnosti, koraka i reformi;
- koordinira praćenje sprovođenja Reformske agende i daje podršku nadležnim tijelima u otklanjanju prepreka radi ubrzanja procesa, uz praćenje i ispunjenje ključnih mjera i ciljeva;
- obavlja komunikaciju sa Evropskom komisijom tokom cjelokupne implementacije Reformske agende;
- koordinira proces, priprema izmjene i dopune Reformske agende prema potrebi;
- sprovodi Reformske agende u skladu sa planom pristupanja Evropskoj uniji Crne Gore;
- blagovremeno priprema i dostavlja sva potrebna dokumenata Evropskoj komisiji, uključujući izvještaje o postignutim rezultatima i ispunjenim koracima;
- koordinira sprovođenje aktivnosti vidljivosti i informisanja javnosti o podršci Evropske unije, u skladu sa smjernicama Evropske komisije za vidljivost;
- koordinira proces pripreme i objavljivanja uputstava potrebnih za sprovođenje Reformske agende, uključujući smjernice za planiranje budžeta za potrebe sprovođenja aktivnosti i ispunjenja koraka iz Reformske agende;
- osigurava funkciju sistema za registraciju i objavu krajnjih korisnika koji primaju iznose veće od 50.000 eura kumulativno u periodu od četiri godine u skladu sa članom 19 Sporazuma.

Zamjenik nacionalnog koordinatora

Član 5

(1) Zamjenik Nacionalnog koordinatora je javni funkcioner u ministarstvu zaduženom za poslove finansija, i u saradnji sa Koordinatorom je odgovoran za koordinaciju, pravovremeno sprovođenje, praćenje i izveštavanje o Reformskoj agendi, kao i za saradnju sa Evropskom komisijom u vezi sa ispunjenjem koraka iz Reformske agende.

(2) Zamjenik Nacionalnog koordinatora (dalje u tekstu: Zamjenik koordinatora), pored poslova iz člana 5 Sporazuma i saradnje sa Koordinatorom u obavljanju tih poslova, obavlja i sljedeće poslove:

- koordinira pripreme opštih uslova podrške iz člana 6 stav 3 Sporazuma;
- priprema opis sistema u skladu sa članom 9 Sporazuma;
- otvara račune za potrebe priliva sredstava Evropske unije;
- priprema slanje Zahtjeva za sredstva, uz relevantnu prateću dokumentaciju;
- koordinira kontrolne mehanizme zaštite finansijskih interesa Evropske unije od mogućih nepravilnosti i prevara u sistemu sprovođenja Reformske agende.

Koordinaciono tijelo

Član 6

(1) Koordinaciono tijelo za Reformsku agendu je tijelo koje čine Koordinator, zamjenik Koordinatora, Sekretarijat i Tijela zadužena za reforme.

(2) Članovi Koordinacionog tijela imenuju se iz nadležnih resornih ministarstava.

(3) Koordinacionim tijelom predsjedava Koordinator ili zamjenik Koordinatora.

(4) Koordinaciono tijelo obavlja sljedeće poslove:

- prati sprovođenje Reformske agende i ispunjava korake/reforme, i sa tim u vezi identifikuje i rješava eventualne prepreke tokom ispunjenja koraka/reformi definisanih Reformskom agendom;

- osigurava usklađen i efektivan pristup ka ostvarivanju svih ciljeva, prema definisanim indikatorima;
 - prati proces pripreme infrastrukturnih projekata koji će biti finansirani kroz Investicioni okvir za Zapadni Balkan, a u vezi su s oblastima i mjerama koje su dio Reformske agende;
- (5) Koordinaciono tijelo ima Poslovnik o radu kojim se definišu način i sistem glasanja, obaveze i prava članova, a prema potrebi i druge odredbe.
- (6) Koordinaciono tijelo se sastaje redovno, najmanje jednom mjesečno ili češće u slučaju potrebe, a po pozivu sastancima pored članova mogu da prisustvuju i drugi predstavnici Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori, odnosno predstavnici institucija koje su zadužene za pojedinačne aktivnosti i/ili korake.

Sekretarijat za reformsku agendu

Član 7

- (1) Sekretarijat za Reformsku agendu vrši stručne i administrativno-tehničke poslove za Koordinatora/Zamjenika koordinatora, Koordinaciono tijelo i Odbor za praćenje Reformske agende.
- (2) Sekretarijat se obrazuje u zajedničkom okviru operativnih aktivnosti koje se sprovode u Ministarstvu evropskih poslova u okviru Direktorata zaduženog za koordinaciju finansijske podrške EU i Ministarstvu finansija u okviru Direktorata zaduženog za upravljanje strukturama pretpriступne podrške EU.
- (3) Sekretarijat obavlja sljedeće poslove:
- prikuplja potrebnu dokumentaciju i priprema mjesečne, polugodišnje i godišnje izvještaje;
 - priprema materijale, organizuje sastanke i vodi zapisnike Koordinacionog tijela i Odbora za praćenje;
 - priprema informacije za objavu na stranicama ministarstava i Vlade;
 - obavlja i druge poslove po nalogu koordinatora, odnosno zamjenika koordinatora.

Tijelo zaduženo za reformu

Član 8

- (1) Tijelo zaduženo za reformu formira se za svaku reformu predviđenu Reformskom agendom na nivou ministarstva.
- (2) Jedno tijelo zaduženo za reformu može biti zaduženo za više reformi.
- (3) Tijelo zaduženo za reformu obavlja sljedeće poslove:
- koordinira sva tijela odgovorna za korake unutar reformi za koje su zaduženi;
 - organizuje i nadzire izradu i ažuriranje implementacionih planova koji sadrže pregled aktivnosti koje je neophodno realizovati u cilju ispunjenja koraka;
 - pruža podršku tijelima nadležnim za korake i aktivnosti u pogledu obezbjeđivanja potrebnih sredstava u budžetu Crne Gore;
 - redovno revidira i prilagođava planove u skladu s promjenama u zakonodavstvu i potrebama reformskog procesa;
 - koordinira proces pripreme i objedinjava redovne izvještaje (mjesečne, polugodišnje i godišnje) koji detaljno prikazuju napredak u sprovođenju reformi;
 - blagovremeno informiše Koordinatora/Zamjenika koordinatora o svim aspektima implementacije, identifikovanim rizicima i predloženim korektivnim mjerama;
 - organizuje redovne sastanke i konsultacije na političkom i tehničkom nivou, s ciljem rješavanja eventualnih problema i usklađivanja daljih aktivnosti, a u svrhu ispunjenja koraka i reformi.

Tijelo zaduženo za korak

Član 9

- (1) Tijelo/lice zaduženo za korak imenuje se za svaki korak predviđen Reformskom agendom.
- (2) Tijelo/lice zaduženo za korak odgovara nadležnom Tijelu zaduženom za reforme i dužno je da sprovede sve aktivnosti u definisanim krajnjim rokovima.
- (3) Jedno Tijelo zaduženo za korak može biti zaduženo za više koraka.

(4) Tijelo zaduženo za korak obavlja sljedeće poslove:

- priprema implementacione planove za svaki korak u svojoj nadležnosti koji sadrže pregled aktivnosti koje je neophodno realizovati u cilju ispunjenja koraka i dostavlja ih Tijelu zaduženom za reformu;
- koordinira aktivnosti s drugim tijelima čija saradnja je nužna za ostvarenje koraka;
- sprovodi aktivnosti iz implementacionih planova prema rokovima navedenim u istim, te se stara da rokovi za realizaciju aktivnosti unutar koraka budu usklađeni sa krajnjim rokom realizacije koraka;
- prikuplja dokaze za ispunjenje svake aktivnosti i svakog koraka iz svoje nadležnosti;
- osigurava primjenu pravila o dvostrukom finansiranju;
- priprema obrasce indikatora za sve indikatore koji su povezani sa korakom u njihovoj nadležnosti, te s tim u vezi prati ispunjenje indikatora koji su zadati Reformskom agendom;
- planira sredstva za sprovođenje aktivnosti koje su neophodne za ispunjenje koraka i aktivnosti u budžetu Crne Gore;
- redovno izvještava o problemima i izazovima u sprovođenju koraka, te identifikovanim rizicima i predloženim korektivnim mjerama;
- osigurava usklađenost sa strateškim ciljevima reforme;
- pruža sve informacije potrebne za pripremu izvještaja, a prema nalogu Tijela zaduženog za reformu i/ili Koordinatora/zamjenika Koordinatora.

Odbor za praćenje reformske agende

Član 10

- (1) U skladu sa članom 25 Sporazuma Odbor za praćenje (u daljem tekstu: Odbor) formira Koordinator, a u saradnji sa Komisijom najkasnije šest mjeseci nakon stupanja na snagu Sporazuma.
- (2) Poslovi Odbora za praćenje propisani su članom 25 Sporazuma.
- (3) Odborom kopredsjedavaju Koordinator i predstavnik Evropske komisije.
- (4) Odbor se sastaje najmanje jednom godišnje.

Tijela nadležna za reviziju Reformske agende

Član 11

(1) Reviziju upravljanja sredstvima iz Instrumenta u saradnji sa nadležnim organima Crne Gore obavljaju:

- Revizorsko tijelo Crne Gore;
- jedinice za unutrašnju reviziju u institucijama koje sprovode Reformsku agendu pod koordinacijom Ministarstva finansija, Direktorata za centralnu harmonizaciju i razvoj unutrašnjih kontrola,
- Evropska komisija ili nezavisni revizori određeni od strane Evropske komisije,
- Evropska kancelarija za borbu protiv prevara (u daljem tekstu: OLAF);
- Evropski revizorski sud, i
- Evropska kancelarija javnog tužioca (u daljem tekstu: EPPO).

(2) Organi državne uprave i organi uprave, krajnji primaoci i njihovi podugovarači uključeni u sprovođenje Reformske agende dužni su da obezbijede pristup zaposlenima, radnim prostorijama, dokumentaciji i informacionim sistemima neophodnim za sprovođenje kontrola i revizija.

Revizorsko tijelo

Član 12

Revizorsko tijelo Crne Gore sprovodi revizije sistema i ispunjenosti koraka kroz aktivnosti koje se odnose na:

- pripremanje godišnjih planova revizije u konsultacijama sa Koordinatorom/zamjenikom Koordinatora, zasnovanu na procjeni rizika i definiše obuhvat revizije;
- obavljanje poslova u skladu sa godišnjim planom revizija i međunarodno prihvaćenim standardima revizije;
- sprovođenje revizije i procjene funkcionalnosti uspostavljenog sistema upravljanja i kontrole;

- sprovođenje revizije ispunjenosti koraka definisanih programom Reformske agende;
- davanje preporuka i praćenje izvršenje datih preporuka i korektivnih mera;
- provjeravanje potpunosti, tačnosti i istinitosti dokumentacije;
- obavljanje drugih poslova u okviru revizorske funkcije.

Unutrašnja revizija

Član 13

- (1) Unutrašnja revizija u vezi sa upravljanjem sredstvima iz Reformske agende sprovodi se od strane unutrašnjih revizora u organima javne vlasti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast upravljanja, unutrašnje kontrole i unutrašnje revizije u javnom sektoru.
- (2) Unutrašnja revizija se vrši primjenom sistematičnog, disciplinarnog pristupa u ocjeni i unaprjeđenju efektivnosti procesa upravljanja, upravljanja rizicima i kontrola koji su u funkciji implementacije aktivnosti odnosno koraka definisanih u Reformskoj agendi.
- (3) Aktivnosti jedinica unutrašnje revizije na poslovima koji se odnose na okvir i sistem Reformske agende koordinira organizaciona jedinica u ministarstvu nadležnom za poslove finansija zadužena za harmonizaciju i koordinaciju razvoja upravljanja, unutrašnje kontrole i unutrašnje revizije u javnom sektoru.
- (4) Aktivnosti jedinica unutrašnje revizije koje se odnose na sistem Reformske agende obavljaju se na osnovu godišnjeg planiranja, shodno reformama i koracima koje nadležne institucije ostvaruju u sprovođenju Reformske agende.

Upravljanje nepravilnostima i prevarama

Član 14

- (1) Radi utvrđivanja nepravilnosti i prevara u sprovođenju podrške iz Reformske agende, lica i organi uključeni u sprovođenje podrške, krajnji primaoci i njihovi podugovarači su dužni da bez odlaganja izvijeste nadležne organe Crne Gore, u skladu sa važećim propisima.
- (2) Evropska komisija – Evropska kancelarija za borbu protiv prevara dobija informacije koje se odnose na moguće slučajeve nepravilnosti, prevare, korupcije i druge protivzakonite aktivnosti, kao i Evropska kancelarija javnog tužioca u slučaju osnova sumnje da je izvršeno krivično djelo u vezi sa sredstvima iz Reformske agende.
- (3) Lica, organi državne uprave i organi uprave uključeni u upravljanje i kontrolu Reformske agende su obavezni da sprovode procjenu i vrše upravljanje rizicima od nepravilnosti, prevara, sukoba interesa i drugih povreda propisa, kako bi se obezbijedilo blagovremeno sprječavanje, otkrivanje i korigovanje slučajeva nepravilnosti ili prevara.
- (4) Svi akteri u upravljanju sredstvima dužni su da osiguraju transparentnost i integritet u svom radu, uključujući punu primjenu sistema zaštite zviždača u skladu sa zakonom i drugim propisima kojim se uređuje ova oblast.
- (5) Organi državne uprave i organi uprave, krajnji primaoci podrške i podugovarači sredstava obavezni su da sarađuju sa nadležnim organima Crne Gore u provjerama i istrazi, uključujući dostavljanje dokumentacije, informacija, dostupnost lica i prostorija.
- (6) Lica, organi državne uprave i organio uprave dužni su da redovno i po zahtjevu, dostavljaju informacije o utvrđenim nepravilnostima i prevarama Tijelu za koordinaciju suzbijanja nepravilnosti i prevara.

Tijelo za koordinaciju suzbijanja nepravilnosti i prevara

Član 15

(1) Tijelo za koordinaciju suzbijanja nepravilnosti i prevara (u daljem tekstu: AFCOS) u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije je organizaciona jedinica u ministarstvu nadležnom za poslove finansija (u daljem tekstu: AFCOS kancelarija) i obavlja poslove koji se odnose na preduzimanje svih mjera i aktivnosti radi zaštite finansijskih interesa Evropske unije i Crne Gore.

(2) Poslovi koje obavlja se odnose na:

- pružanje administrativne i tehničke podrške predstavnicima Evropske komisije, OLAF-a, Evropskog revizorskog suda i EPPO na teritoriji Crne Gore;

- ostvarivanje operativne i tehničke saradnje sa licima i organima u sistemu za upravljanje i kontrolu sredstava iz Instrumenta u vezi sa aktivnostima OLAF-a, Evropskog revizorskog suda i EPPO;
- pružanje podrške u utvrđivanju mogućih slabosti u sistemu za upravljanje i kontrolu sredstava i pruža podršku organima javne vlasti koji su odgovorni za upravljanje i kontrolu u pogledu zaštite finansijskih interesa Evropske unije uključujući i obuke za zaposlene u navedenim organima;
- prikupljanje i razmjenu informaciju o nepravilnostima, mogućim slučajevima prevara, korupcije, sukoba interesa u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije sa OLAF-om i Evropskom komisijom;
- usaglašavanje proceduralnog postupanja i okvira nadležnost sa Ministarstvom finansija - Zamjenikom nacionalnog Koordinatora, u dijelu uspostavljanja jasnog okvira prijavljivanja izvještavanja o mogućim nepravilnostima ili prevarama u cilju zaštite finansijskih interesa EU u sprovođenju Reformske agende, i
- druge poslove u skladu sa Sporazumom o Instrumentu.

(2) Uz prethodno obavještenje Tijela za koordinaciju suzbijanja nepravilnosti i prevara u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije i drugih nadležnih organa od strane Evropske komisije i u skladu sa važećim propisima, ovlašćeni zastupnici ili predstavnici Evropske komisije, uključujući OLAF, Evropski revizorski sud i EPPO imaju pravo da sprovedu sve istražne radnje, provjere i inspekcije na licu mesta, koje se mogu smatrati neophodnim za sprovođenje mjera, koraka i ugovora, uključujući i posjete lokacijama i prostorijama gdje se vrše aktivnosti koje se finansiraju iz Instrumenta.

(3) Ovo uključuje i pravo pristupa svim informacijama, dokumentaciji i materijalu koji su relevantni za predmetnu istragu, kao i mogućnost izuzimanja kopija ili originala profesionalnih knjiga, računa, bankovnih izvoda, podataka iz informacionih sistema i druge dokumentacije od značaja za istragu.

(4) Ovlašćeni predstavnici mogu da pristupaju sredstvima elektronske komunikacije i uređajima koji se koriste u službene svrhe, kada postoji osnovana sumnja da sadrže podatke od značaja za istragu, te izuzeti sav relevantni fizički i elektronski materijal koji je korišćen ili je mogao biti korišćen pri izvršenju nepravilnosti, prevare ili drugih nezakonitih aktivnosti u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije.

Sprovođenje reformske agende

Član 16

Sprovođenje Reformske agende u Crnoj Gori koordinira se na osnovu sljedećih dokumenata:

- implementacionih planova;
- obrazaca Indikatora;
- zahtjeva za otpuštanje sredstava;
- polugodišnjih i godišnjih izvještaja o sprovođenju Reformske agende;
- završnog izvještaja, i
- komunikacionog plana.

Implementacioni planovi

Član 17

- (1) Implementacioni planovi su osnovni dokumenti za sprovođenje koraka koji su predviđeni Reformskom agendom.
- (2) Implementacioni planovi pripremaju se za svaki pojedinačni korak Reformske agende za razdoblje do krajnjeg roka za ispunjenje koraka, a sadrže pregled aktivnosti koje je neophodno realizovati u cilju ispunjenja koraka.
- (3) Implementacioni plan obavezno sadrži sljedeće informacije:
 - Šifru i naziv koraka;
 - Aktivnosti potrebne za ispunjenje koraka;
 - Instituciju odgovornu za sprovođenje aktivnosti;

- Rok za sprovođenje aktivnosti, koji u pravilu ne može prelaziti rok predviđen za ostvarenje koraka;
 - Procjenu troškova potrebnih za realizaciju aktivnosti, kada je to moguće i neophodno, te s tim u vezi budžetsku godinu i program/poziciju na kojoj su sredstva planirana ili ih je potrebno planirati.
- (4) Implementacioni plan može da se izmijeni na inicijativu Tijela odgovornog za korak, Tijela nadležnog za reformu ili Koordinator/zamjenika Koordinator.
- (5) Obrazac implementacionog plana utvrdiće Koordinator/zamjenik Koordinator.

Obrasci indikatora

Član 18

- (1) Obrazac indikatora je obrazac na kojem se opisuje svaki pojedinačni indikator u Reformskoj agendi.
- (2) Obrazac indikatora sadrži minimalno sljedeće informacije:
- šifru i naziv koraka u sklopu kojeg se izvještava o indikatoru;
 - jedinica mjere;
 - početna vrijednost i godina;
 - završna vrijednost i godina;
 - definicija indikatora, i
 - metodologija za obračun indikatora.
- (3) Tijelo odgovorno za korak, zaduženo je za izradu i ažuriranje Obrazaca indikatora za sve indikatore iz koraka za koje su odgovorni.

Zahtjev za otpuštanje sredstva

Član 19

- (1) Zahtjev za otpuštanje sredstva je dokument kojim Crna Gora potražuje sredstva Reformske agende od Evropske komisije za korake koji su dospjeli i ostvareni u određenom periodu predviđenom Prilogom 1 usvojenog programa Reformske agende.
- (2) Zahtjev za sredstva priprema Ministarstvo finansija, u ime i za zamjenicu Koordinatorke, a na temelju informacija prikupljenih od Koordinatora drugih relevantnih tijela, u slučaju potrebe.
- (3) Ministarstvo finansija može da traži bilo koju informaciju od svih tijela, uključujući Sekretarijat, Tijela zadužena za reformu, Tijela zadužena za korake za potrebe pripreme Zahtjeva.

Polugodišnji i godišnji izvještaj

Član 20

- (1) Polugodišnji i godišnji izvještaji (dalje u tekstu: Izvještaji) su Izvještaji o sprovođenju Reformske agende koji se šalju Evropskoj komisiji.
- (2) Izvještaje priprema Sekretarijat na temelju informacija prikupljenih od Tijela zaduženih za reforme.
- (3) U slučaju godišnjeg izvještaja, Sekretarijat priprema izvještaj na bazi informacija dobijenih od zamjenika Koordinatora u dijelu opštih uslova.
- (4) Upravljačku izjavu o stanju unutrašnje kontrole u sprovođenju Reformske agende priprema Sekretarijat za potrebe Koordinator/Zamjenika koordinatora.
- (5) Sekretarijat komunicira u ime Koordinator/Zamjenika koordinatora o svim pitanjima koja definišu efikasan i efektivan model izvještavanja u cilju garancija o funkcionisanju sistema Reformske agende.
- (6) Sekretarijat može tražiti bilo koju informaciju od Tijela zaduženog za reformu i Tijela zaduženog za korak za potrebe pripreme Izvještaja.
- (7) Informacije potrebne za Izvještaj kao i eventualne obrasce i uputstva definišće Koordinator.

Komunikacioni plan

Član 21

- (1) Komunikacioni plan je dokument kojim se definišu aktivnosti komunikacije i vidljivosti za reforme, korake i aktivnosti Reformske agende Crne Gore.

- (2) Komunikacioni plan priprema Koordinator uz saglasnost Evropske komisije.
- (3) Komunikacioni plan odobrava Odbor za praćenje na prvoj sjednici.

Sistem izvještavanja

Član 22

- (1) Sva tijela u sistemu upravljanja Reformskom agendom dužna su da poštuju uputstva, obrasce i rokove koji su propisani Reformskom agendom, uputstvima ili smjernicama Koordinatora i zamjenika Koordinatora.
- (2) Detaljne instrukcije i procedure u smislu implementacije i nadležnosti tijela prepoznatih ovom Uredbom radi poštovanja unutrašnjeg kontrolnog i institucionalnog okvira propisuju nacionalni Koordinator i Zamjenik koordinatora zajednički.
- (3) Tijela u sistemu funkcionišu na način da Tijelo nadležno za korak dostavlja informacije na propisanim obrascima Tijelu nadležnom za reformu, koje informacije verifikuje, te ih dostavlja Koordinator/zamjeniku Koordinatora putem Sekretarijata.

Rokovi

Član 23

- (1) Rok za izradu i dostavljanje Implementacionih planova Sekretarijatu je 20 dana od dana stupanja na snagu ove uredbe.
- (2) Rokovi za slanje polugodišnjih izvještaja i Zahtjeva za sredstva prema Evropskoj komisiji su 15. januar i 15. jul svake godine, sa izuzetkom poslednjeg izvještajnog perioda za koji je neophodno dostaviti polugodišnji izvještaj i Zahtjev za sredstva najkasnije do 30. septembra 2027. godine.
- (3) Rokovi za slanje godišnjeg izvještaja prema Evropskoj komisiji su 1. mart svake godine. Shodno krajnjim rokovima za izvještavanje prema Evropskoj komisiji, rokovi za dostavljanje informacija Sekretarijatu za pripremu Polugodišnjeg izvještaja i Zahtjeva za otpuštanje sredstava su:
 - 1) 31. decembar svake godine za korake koji dospijevaju 31. decembra;
 - 2) 3. jula svake godine za korake koji dospijevaju 30. juna;
 - 3) 5. septembar 2027. godine za korake koji dospijevaju 31. avgusta 2027. godine.
- (4) U skladu sa krajnjim rokovima za izvještavanje prema Evropskoj komisiji, rok za dostavljanje informacija Sekretarijatu za pripremu Godišnjeg izvještaja je 10. februar svake godine.

Povraćaj sredstava

Član 24

Crna Gora je dužna da u skladu sa čl. 18, 19 i 20 Sporazuma, izvrši povraćaj nepravilno utrošenih sredstava, uključujući povraćaj bespovratnih sredstava i prijevremeni povraćaj zajma u skladu sa ugovorom o zajmu, kao i prihvati umanjeње finansijske podrške u slučajevima utvrđenih nepravilnosti, neispunjavanja obaveza, nedovoljnog napretka u sprovođenju koraka i u slučaju nazadovanja u pogledu već ostvarenih koraka.

Praćenje održivosti instrumenta

Član 25

- (1) Lica i organi uključeni u sprovođenje Reformske agende treba da obezbijede održivost postignutih rezultata, osiguravajući da isti ostanu funkcionalni, nepromijenjeni i u skladu sa ciljevima Instrumenta, tokom perioda njegovog sprovođenja.
- (2) Step en održivosti rezultata biće predmet redovnih provjera od strane nadležnih organa, te u slučaju utvrđenog narušavanja održivosti, korisnik Instrumenta treba da obezbedi povraćaj sredstava.

Registar korisnika podrške

Član 26

- (1) U skladu sa članom 21 Sporazuma Crna Gora kao korisnica Reformske agende dužna je da prikupi podatke o osobama i subjektima koji primaju sredstva i da iste ažurira najmanje jednom godišnje, uz obaveznu objavu ažuriranih podataka o krajnjim primaocima koji primaju iznose

sredstava koji premašuju protivvrijednost od 50.000 eura kumulativno u periodu od četiri godine, za sprovođenje reformi i investicija navedenih u Instrumentu.

- (2) Koordinator će izdati Uputstva o registraciji krajnjih korisnika sredstava Reformske agende u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ove uredbe
- (3) Za potrebe registracije krajnjih korisnika koristiće se Registar državne pomoći De minimis koji je uspostavila Agencija za zaštitu konkurencije Crne Gore.

Stupanje na snagu

Član 27

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

OBRAZLOŽENJE

Reformska agenda Crne Gore za period 2024–2027 usvojena je od strane Evropske komisije 23. oktobra 2024. godine i predstavlja jedan od ključnih dokumenata za ekonomski razvoj zemlje, usklađivanje sa evropskim standardima, a osnova je za povlačenje značajne finansijske podrške u iznosu od 383,5 miliona eura. Agenda obuhvata 32 prioritetne mjere raspoređene kroz 130 koraka, sa posebnim fokusom na unapređenje poslovnog okruženja, digitalizaciju i energetiku, razvoj ljudskog kapitala i jačanje vladavine prava.

U skladu sa ciljevima ove agende, Vlada Crne Gore je formirala Koordinaciono tijelo za sprovođenje Reformske agende 2024–2027, čiji je zadatak da osigura pravovremenu i preciznu implementaciju reformi putem izrade implementacionih planova, koji predstavljaju osnovu za praćenje realizacije pojedinačnih koraka, identifikaciju kašnjenja i efikasno reagovanje na eventualne probleme.

Stupanjem na snagu Zakona o potvrđivanju Sporazuma o pristupanju Instrumentu za reforme i rast u martu 2025. godine (SL CG Međunaordni ugovori br. 2/2025, od 03/03/2025) i stupanjem na snagu Sporazuma o zajmu u maju 2025. godine (06/05/2025), Crna Gora je ispunila sve proceduralne preduslove u pogledu inicijalnog zakonodavnog okvira koji su neophodni za početak isplate sredstava u okviru programa Reformske agende za Crnu Goru za period 2024–2027.

Donošenjem ove Uredbe, namjera je da se definišu sve aktivnosti, koordinacija i kompletan proces sprovođenja Reformske agende. Uredba precizira obaveze u pogledu prikupljanja podataka, koordinacije među različitim tijelima državne uprave, kao i mehanizama za praćenje napretka i pravovremeno izvještavanje. Na taj način se osigurava transparentnost, odgovornost i usklađenost svih aktivnosti sa strateškim ciljevima zemlje, a istovremeno se omogućava pravovremeno identifikovanje i reagovanje na eventualna kašnjenja ili probleme u implementaciji reformi. Poseban značaj pripada definisanju procesa koordinacije, koji omogućava sinergiju između resornih organa, Koordinacionog tijela i drugih relevantnih aktera, te osigurava jedinstven pristup u sprovođenju reformskih aktivnosti. Takođe, Uredba precizira procedure za redovno izvještavanje o napretku implementacije reformi i koraka, čime se omogućava transparentnost i odgovornost u radu svih aktera uključenih u proces. Redovni izvještaji, koji obuhvataju i kvantitativne i kvalitativne indikatore realizacije reformi, pružaju osnovu za identifikaciju eventualnih kašnjenja ili problema, te omogućavaju pravovremeno donošenje korektivnih mjera.

Dodatno, Uredba definiše i sistem nadgledanja nad sprovođenjem reformi. Nadgledni mehanizmi obuhvataju internu kontrolu, reviziju, kao i nadgledanje od strane eksternih i nezavisnih tijela, što omogućava stalno praćenje i evaluaciju realizacije reformskih aktivnosti. Ovi mehanizmi omogućavaju pravovremeno otkrivanje nepravilnosti i omogućavaju adekvatne korektivne mjere, čime se dodatno osnažuje poverenje javnosti i transparentnost cjelokupnog procesa.

OBILAST POLITIKE I. POSLOVNO OKRUŽENJE I RAZVOJ PRIVATNOG SEKTORA

SEKTOR 1.1: POSLOVNO OKRUŽENJE		SEKTOR 1.2: KONKURENTNOST PRIVATNOG SEKTORA	
Naziv reforme/Novaka	Nastalo tijelo za reformu/Novak	Naziv reforme/Novaka	Nastalo tijelo za reformu/Novak
Reforma 1.1.1. Reforma upravljanja predmetima u vlasništvu države (PVD). Poboljšanje upravljanja, efikasnosti i odgovornosti predstava u vlasništvu države (PVD) kako bi se poboljšao njihov doprinos privredi.	Ministarstvo finansija	Reforma 1.2.1. Promjena elektroničkog transporta i logističkih transportnih sistema (ITS)	Ministarstvo saobraćaja
Korak 1.1.1.1. Registar PVD. Napraviti javno dostupan registar PVD i predstava sa državnim udjelom, uključujući spolna predstava. Registar će uključivati sve relevantne podatke o finansijskim performansama PVD-a, kao i podatke o rezultatima eksternih revizija	Ministarstvo finansija	Korak 1.2.1.1. Uključivanje sa Regulativom (EU) 2020/1056 o elektroničkim informacijama o transportu robe (eFTI)	Ministarstvo saobraćaja
Korak 1.1.1.2. Korporativno upravljanje i odgovornost. Izmijeniti Zakon o privrednim društvima ili usvojiti novi zakon/podzakonski akt kojim će biti uvedena nova pravila i kriterijumi za predlaganje i izbor članova upravnih odbora predstava. Izmijeniti za predmeti transparentnog, nezavisnog postupka zasnovanog na stručnosti, povećavajući različitost i broj nezavisnih članova odbora. Objaviti upravljanje, vlasništvo i nadzor nad predstavaima u državnim vlasništvu usvojeni podzakoni zasnovani na učinku, objavliti efikasnost predstava na osnovu objavljenih godišnjih finansijskih izvještaja, koji će biti dostupni u registru predstava	Ministarstvo finansija	Korak 1.2.1.2. Ratifikacija međunarodne konvencije o putovima (CMR) posebne za implementaciju eFTI.	Ministarstvo saobraćaja
Korak 1.1.1.3. Uspostavi efektivni sistem procjene, praćenja i izvještavanja o finansijskom učinku i fiskalnom riziku vezanom za poslovanje predstava u vlasništvu države. Fiskalni rizici vezani za predstava koja zasnivaju svoju imovinu na državi budite bile sistemski procijenjeni i predstavi kroz imovnu osiguranje objavljenih godišnjih izvještaja o poslovanju PVD i izjave o fiskalnom riziku po državi budite koji dostavljaju PVD	Ministarstvo finansija	Korak 1.2.1.3. Implementacija ITS okvira i standarda za putove i laževnosti.	Ministarstvo saobraćaja
Korak 1.1.1.4. Upravljanje rizikom, internim revizijama i revizorski odbor. PVD će uspostaviti nezavisnu funkciju interne revizije i upravljanje rizikom u skladu sa međunarodno priznatim obavezama i standardima, kao i dobrom praksom EU o javnoj i internoj finansijskoj kontroli (JIFK) (Zahtjevi PVD će uspostaviti funkcionalne revizorske odbore u skladu sa relevantnim Zakonom.	Ministarstvo finansija	Korak 1.2.1.4. ITS na 62km putne mreže TEN-T je operativan	Ministarstvo saobraćaja
Korak 1.1.1.5. Inoviranja u upravljačkim tijelima i finansijsko izvještavanje. Svi novi članovi odbora (100%) se imenuju u skladu sa novopostavljenim pravilima/kriterijumima. Valna primanja 51% postojećih članova odbora podliježe ponovnoj procjeni u skladu sa novopostavljenim pravilima i kriterijumima. 80% PVD je objavilo godišnje finansijske izvještaje.	Ministarstvo finansija	Reforma 1.2.2. Druzi razvoji ekosistema inoviranja i inovacije za ekonomiju zasnovanu na znanju (u skladu sa Strategijom pametne specijalizacije)	Ministarstvo promjeta, nauke i inovacije
Reforma 1.1.2. Revizija procesa javnih nabavki i politika državne pomoći. Uspostavljanje transparentnosti, efikasnosti i integriteta u procesima javnih nabavki i državne pomoći.	Ministarstvo finansija	Korak 1.2.2.1. Broj finansijskih aktera koji traže inovacije (školskih i istraživačkih inovatora, i prvih i/ili naučno istraživačkih institucija, kompanija, klastera, NVO-a) u nacionalnom sistemu traženja inovacija povećan je za 50% (u skladu sa demokracijom kroz poboljšane brojke u statističkim izvještajima za traženje i inovacije)	Ministarstvo promjeta, nauke i inovacije
Korak 1.1.2.1. Međustrani sporazumi i ugovori sa trećim državama. Nivo transparentnosti svih ugovora (javnih, tehničkih i budućih) zaključenih po međunarodnim sporazumima povećava se usklađenim i objavljenim javno dostupnim informacijama specifičnih za projekat u sistemu javnih nabavki. Ključni elementi treba da budu dostupni: Naziv projekta, vrijednost ugovora o nabavi, Osnovne informacije o ugovoru o nabavi, Nalaznici, Osnovni ugovori, Sprovedena procedura nabavke; Trenutno stanje projekta u skladu sa uvođenim metodologijom upravljanja projektom; Sprovedena studija (jane komunikacije uključujući uticaj na životnu sredinu, druge tehničke traženja, analiza koristi i troškova i uticaja životne sredine, informacija o poštovanju EU standarda, uključujući princip transparentnosti i jednak tretman u javnim nabavkama	Ministarstvo finansija	Korak 1.2.2.2. Broj kompanija koje imaju koristi od usluga inovacionih/tehnoloških centara kao rezultat njihove pokrivenosti i javno dostupne liste usluga za kompanije povećan je za 50%.	Ministarstvo promjeta, nauke i inovacije
Korak 1.1.2.2. Zabrana su sve zakonske odredbe iz procedure u međustranim sporazumima kojima se usude odbijanje od javnog zakonodavstva o javnim nabavkama uključujući EU.	Ministarstvo finansija	Korak 1.2.2.3. Izlazak privatnog sektora za traženje i inovacije povećan je na najmanje 15% EU projekata	Ministarstvo promjeta, nauke i inovacije
Korak 1.1.2.3. Antikorupcijski okvir. Nakon usvajanja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju korupcije, reviziji antikorupcijski okvir, okvir integriteta i sukoba interesa za javne nabavke i politiku državne pomoći	Ministarstvo finansija	Korak 1.2.2.4. Izlazak javnog sektora za traženje i inovacije povećan je na najmanje 35% EU projekata	Ministarstvo promjeta, nauke i inovacije
Korak 1.1.2.4. Konkurentnost i efikasnost tržišta nabavki. Smanjiti vrijednost nabavki oglašene bez objavljenja obezbjeđenja u ugovoru (direktna nabavka u vrijednosti iznad 8.000,00 eura) na 2% ukupne vrijednosti nabavki do decembra 2025. Godišnje smanjenje od najmanje 3 procentna poena od ukupne vrijednosti nabavki treba da se realizuje tokom 2024. i 2025. godine	Ministarstvo finansija		
Korak 1.1.2.5. Skupština će usvojiti novi Zakon o zaštiti konkurencije i novi Zakon o kontroli državne pomoći, osiguravajući potpunu finansijsku nezavisnost Agencije za zaštitu konkurencije i kontrolu državne pomoći kako bi se unaprijedila kontrola državne pomoći i pravila namještanja	Ministarstvo ekonomskog razvoja		
Reforma 1.1.3. - Uklonjenje regulatornih barijera i olakšavanje poslovanja	Ministarstvo finansija		
Korak 1.1.3.1. Uklonjenjem sa Zakonom o registraciji privrednih subjekata, novi Zakon o registraciji privrednih subjekata će prepoznati i definirati status aktivnih i neaktivnih predstava. Registar predstava sa relevantno aktivan nivo barijera ugrađenih predstava i registra će u skladu sa Zakonom o registraciji privrednih subjekata. Dugotrajna je konzistentnost između registra državnog Centralne banke Gine Gore (CBG) i registra predstava (trenutno neusklađenost 15% predstava sa aktivnim računima nisu prikazane kao dužnici u registru predstava). Postignuta je 100% usklađenost između registra CBG i registra predstava	Ministarstvo finansija		
Korak 1.1.3.2. Javna konsultacija i procjena uticaja propisa (javnim zakoni), 100% novih zakona je predmet javnih konsultacija sa predstava, organizacijama civilnog društva i lokalnim samoupravama. 100% novih zakona podliježe pripremi analize uticaja propisa (RIA) prije javnih konsultacija	Ministarstvo finansija		
Korak 1.1.3.3. Elektronska registracija predstava i elektronsko plaćanje. Elektronska registracija za sve vrste privrednih subjekata je u potpunosti dostupna. Uspostavljeni su opći preduslovi za tehničku integraciju elektroničkog registra sa Uredbom EU o sistemu međustranog povezivanja poslovnih registra (BTR). Elektronsko plaćanje državnih i lokalnih taksi, naknada, dažbina i poreza je u potpunosti dostupno	Ministarstvo finansija		
Korak 1.1.3.4. Brzinski račun MSP. Poblješanje plaćanja malih i srednjih dugova i otplata računa MSP (pre-uklanjanje malih dugova sa računom dospjele preko 24 mjeseca, smanjenje srednjih dugova). Sprovediti elektronsku proceduru za MSP za traženje smanjenja/uklanjanja duga manjeg od 5000 eura. CJ: 80% malih predstava sa dugom manjim od 5000 eura i računom dospjele od 24 mjeseca treba da bude predmet brzog i jednostavnog postupka reosustavljanja (uključujući otisak ruga i ponovno otvaranje računa). Elektronski sistem naplatne informacija za efikasno dobrotu računa MSP koji je uspostavila CBG	Ministarstvo finansija		
Korak 1.1.3.5. Povratne informacije o administrativnim preprekama za poslovanje. Aktivnosti za otklanjanje prepreka u poslovanju administrativne prirode, naglo smanjenje od strane sekretarijata Savjeta za konkurentnost, uključujući nove prepreke, su pokrenute od strane javne uprave u roku od 6 mjeseci od njihovog upisa na listu. Predložene akcije za njihovo otklanjanje, indikativni rokovi i ključne informacije o napretku se dostavljaju svaki pola godine sekretarijatu Savjeta za konkurentnost i dostupni su svim članovima Savjeta	Ministarstvo ekonomskog razvoja		
Reforma 1.1.4. Poboljšanje elektroničkog katastra i prostornog planiranja	Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine		
Korak 1.1.4.1. Uvođenje Prostornog plana Gine Gore (od strane Skupštine)	Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine		
Korak 1.1.4.2. Ažuriranje katastra zemljišta. Prebacivanje svih podataka iz postojeće baze podataka katastra zemljišta u elektronski katastar	Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine		
Korak 1.1.4.3. Omogućavanje funkcionalnosti elektroničkog katastra. Sprovedenje novog mrežnog servisa za distribuiranje katastarskih podataka i dokumenata, izmjena zakonskih odredbi kako bi se omogućilo elektronsko podnošenje zahtjeva, puna primjena mrežne aplikacije za elektronsko podnošenje zahtjeva	Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine		
Korak 1.1.4.4. Elektronski katastar je tačan i ažuriran za 100% stvarne nepokretne imovine u državi	Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine		
Korak 1.1.4.5. Rješavanje laganog gradnje. Zakonom (izjave za pojednostavljenju zakonodavstvu privredni Regije gradnje uključujući izjave i bezličnost, ažuriranje elektroničkog katastra, sprečavanje, priključanja na vodovodni, električni, telekomunikacioni i mrežu za opskrbljivanje otpadom) usvojeno od strane Skupštine i započeta je primjena. Uvođenje od strane Skupštine do decembra 2024. Legalizovano je najmanje 20000 laganog izgrađenih stambenih jedinica do decembra 2027) u skladu sa podacima dostupnim u decembru 2023	Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine		
Reforma 1.1.5. Reforma inspekcijih službi. Uspostavljanje integriteta, efikasnosti i performansi javnih inspekcija i promjena reformne ekonomije	Ministarstvo finansija		
Korak 1.1.5.1. Uspostavljanje integriteta u inspekcijama službama. Uvedena obavezna godišnja izvjava imovine i izjave o konfliktu interesa za inspektore koja je podložna procjeni Agencije za sprovođenje integriteta	Ministarstvo finansija		
Korak 1.1.5.2. Poboljšanje zakonodavnog okvira i fokusiranje na neformalnu ekonomiju. Uvođenje i sprovođenje izmjene Zakona o prekršajima, Zakona o inspekcijama nadzoru, Zakona o sprovođenju nepravilnog poslovanja, kao i Kraljevskog dekreta Gine Gore, radi pojačanja nadzora nad inspektorima (uključujući pravo ulaska u stambene prostorije gdje se sumnja da se obavljaju nepravilne djelatnosti), uvesti postupke žalbe, ukinuti njihove teritorijalne nadležnosti, ukinuti mogućnost diskrecionih odluka i osigurati sprječavanje predstava za sistematski borbu protiv neformalne ekonomije	Ministarstvo finansija		
Korak 1.1.5.3. Uspostavljanje efikasnosti inspekcija. Povećan broj inspekcija rada i poreske inspekcije za 50% u odnosu na brojke u periodu od 2020. do 2023. godine	Ministarstvo finansija		
Korak 1.1.5.4. Uspostavljanje imovinskih kazni povećan za 100% u odnosu na period 2020-2023. godine	Ministarstvo finansija		
Korak 1.1.5.5. Sprovedenje programa Vlade za suzbijanje neformalne ekonomije. Ostvareno je najmanje 75% ciljeva postavljenih u akcionom planu za period od 2024. do 2026. godine	Ministarstvo finansija		
Korak 1.1.5.6. Inspekcije se sprovođe po principu sektorskog pristupa zasnovanog na riziku. Najmanje 75% inspekcija usmjereno je na ekonomsku sektore osjetljive na situ ekonomiju (ogr. građevinarstvo, bankarstvo, turizam i poljoprivredu)	Ministarstvo finansija		

OBLAST POLITIKE 3: RAZVOJ LJUDSKOG KAPITALA

SEKTOR 3.1 ZAPOSILJIVOST, PODRŠKA ZA AKTIVACIJU, SOCIJALNE USLUGE		SEKTOR 3.2. OBRAZOVANJE I RAZVOJ VJEŠTINA	
Naziv reforme/koraka	Nadležno tijelo za reformu/korak	Naziv reforme/koraka	Nadležno tijelo za reformu/korak
Reforma 3.1.1. Rješavanje neusklađenosti na tržištu rada kroz cjeloživotno učenje i povećavanje zaposljivosti diplomaca kroz praktičan rad, uključujući poslove u zelenoj i digitalnoj ekonomiji	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija	Reforma 3.2.1 Ulaganje u sve nivoe obrazovanja	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
Korak 3.1.1.1. Usavršavanje i prekvalifikacija radne snage. Najmanje 7% odraslih, uzrasta 25-64 (od čega okvirno 50% žena) je učestvovalo u ovakvoj vrsti obrazovanja tokom prethodnih 12 mjeseci	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija	Korak 3.2.1.1. Pokrenute tenderske procedure za izgradnju ili renoviranje škola kako bi se smanjio broj smjena u najnaseljenijim osnovnim školama sa sadašnjih 5 smjena na najviše 3 do decembra 2027	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
Korak 3.1.1.2. Rad u okviru stručnog obrazovanja i osposobljavanja (SOO). Najmanje 50% diplomaca (od čega okvirno 40% žena) iz trogodišnjeg nastavnog programa za SSO ima koristi od rada (obuhvata najmanje 25% programa) kod poslodavaca tokom obrazovanja	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija	Korak 3.2.1.2. Maksimalno smanjen broj smjena u prenatrpanim osnovnim školama sa trenutnih 5 na najviše 3	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
Korak 3.1.1.3. Učenje kroz rad u visokom obrazovanju: 20% visokoškolskih diplomaca (od čega okvirno 50% žena) ima značajnu korist od učenja kroz rad kod poslodavaca tokom predviđenog obrazovanja	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija	Korak 3.2.1.3. Broj svršenih srednješkola koji upisuju studentske programe za STEM nastavničko zvanje na Univerzitetu Crne Gore povećan je između 5% do 10%	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
Korak 3.1.1.4. Upravljanje karijerom i savjetovanje: novi model za upravljanje karijerom i savjetovanje usvojen u okviru Strategije vođenja karijere i savjetovanja 2025-2030	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija	Korak 3.2.1.4. 2000 obučanih nastavnika za implementaciju novog/reviziranog nastavnog plana u skladu sa Strategijom razvoja obrazovanja 2025-2035	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
Korak 3.1.1.5. 800 karijernih savjetnika u osnovnim i srednjim školama i univerzitetima obučeni su u skladu sa novim modelom	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija	Korak 3.2.1.5. Inkluzija: stopa završetka završnih razreda osnovnih škola djevojčica i dječaka romske i egipćanske populacije povećana je na 90%, a završnih razreda srednjih škola povećana je na 50%, a stopa prelaska u srednju školu je povećana za 25% u poređenju sa školskom godinom 2022/2023	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
Reforma 3.1.2. Povećanje učešća ženske radne snage	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga	Reforma 3.2.2 Digitalno obrazovanje: nadogradnja koncepta i nastavnih planova i programa Digitalne akademije izvan javne uprave i sprovođenje u ukupnom društvu na organizovan i društveno inkluzivan način; sprovođenje Strategije digitalizacije obrazovnog sistema (2022-2027) i povezanih akcionih planova	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
Korak 3.1.2.1. Dva programa aktivnih mjera za tržište rada koji posebno targetiraju žene se sprovode u kontekstu uvođenja revidirane metodologije koje imaju žene za ciljnu grupu, u skladu sa ESF+ zahtjevima	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga	Korak 3.2.2.1. 2.000 nastavnika učestvovalo je na obukama o digitalnim kompetencijama u okviru usvojenog Okvira o digitalnim kompetencijama nastavnika	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
Korak 3.1.2.2. Pružanje kvalitetne dječije njege: Povećanje broja mjesta u javno finansiranim ustanovama za brigu o djeci širom zemlje dostupnih za djecu za 1800 novih mjesta (u skladu sa Pravilnikom standarda) podjednako za uzrast 0-3 godine i 4-6 godina	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija	Korak 3.2.2.2. 7.500 (kumulativno za cio period) nastavnika/učesnika učestvovalo je na obukama o digitalnim kompetencijama po usvojenom Okviru o digitalnim kompetencijama nastavnika.	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
Korak 3.1.2.3. Povećan broj kvalifikovanog osoblja zaposlenog za brigu o djeci za 300	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija	Korak 3.2.2.3. 17% od ukupnog broja osnovnih i srednjih škola ima EdTech Hub, a 25% učenika (od kojih okvirno 50% djevojčica) ima mogućnost da ga koristi	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
Reforma 3.1.3 - Reformisanje sistema socijalne i dječije zaštite radi efikasnije, efektivnije i transparentnije upotrebe javnih sredstava	Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije	Korak 3.2.2.4. 34% od ukupnog broja osnovnih i srednjih škola ima EdTech Hub, a 50% učenika (od kojih okvirno 50% djevojčica) ima mogućnost da ga koristi	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
Korak 3.1.3.1. Aktivacija korisnika materijalne podrške: Zakon o socijalnoj i dječijoj zaštiti i prateća podzakonska akta su izmijenjeni kako bi omogućili postepeni prelazak sa korišćenja materijalne podrške na aktivaciju na tržištu rada	Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije	Korak 3.2.2.5. U osnovnim i srednjim školama u prosjeku postoji najmanje jedan tehnološki uređaj (laptop, desktop računar, TV, tablet) dostupan za 11 učenika	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
Korak 3.1.3.2. 500 (kumulativno) korisnika materijalne pomoći (od čega je 50% žena) je učestvovalo u aktivnim jerama tržišta rada za njihovu aktivaciju na tržištu rada tokom 2026. i 2027. godine	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga		
Korak 3.1.3.3. Uspostavljen jedinstven inkluzivni i objedinjen novčani transfer u vezi sa invaliditetom koji pokriva sva prava datog korisnika i obrađuje se putem elektronskog sistema	Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije		
Korak 3.1.3.4. Identifikovan minimalni paket zagarantovanih socijalnih usluga i pristup njihovom održivom finansiranju definisan u Strategiji za deinstucionalizaciju	Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije		
Korak 3.1.3.5. Kao korak naprijed ka poboljšanom pristupu, u svakoj opštini, najmanje tri socijalne usluge od navedenih u Zakonu o socijalnoj i dječijoj zaštiti su dostupne građanima u skladu sa njihovim potrebama (uključujući i zajedničko učešće u više opština ukoliko je potrebno). Nijedna od ovih tri ne može podržati institucionalizaciju	Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije		
Korak 3.1.3.6. Sve novčane nadoknade na nacionalnom nivou koje se odnose na socijalnu i dječiju zaštitu su uspostavljene i obračunate putem nadograđenog integrisanog informacionog sistema socijalne zaštite (e-socijalno)	Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije		

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo finansija
NAZIV PROPISA	PREDLOG UREDBE O NAČINU SPROVOĐENJA PODRŠKE EVROPSKE UNIJE KROZ INSTRUMENT ZA REFORME I RAST
1. Definisanje problema <ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? 	
<p>Stupanjem na snagu Zakona o potvrđivanju Sporazuma o pristupanju Instrumentu za reforme i rast između Evropske unije i Crne Gore, kao i Sporazuma o zajmu, stvoreni su pravni preduslovi za korišćenje finansijske podrške Evropske unije u okviru programa Reformske agende Crne Gore za period 2024–2027.</p> <p>Međutim, važeći pravni okvir ne uređuje institucionalni i proceduralni model sprovođenja Reformske agende, niti definiše uloge i odgovornosti institucija uključenih u planiranje, koordinaciju, praćenje i izvještavanje o sprovođenju reformi.</p> <p>U nedostatku jasno definisanog sistema upravljanja, postoji rizik od nedovoljne koordinacije između institucija, kašnjenja u sprovođenju reformskih aktivnosti i otežanog povlačenja sredstava iz Instrumenta za reforme i rast.</p> <p>Posljedice takvog stanja mogu biti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • smanjena efikasnost sprovođenja reformi i koraka, • rizik od kašnjenja u ispunjavanju koraka definisanih Reformskom agendom, • potencijalni gubitak dijela dostupnih sredstava ili umanjeње finansijske podrške Evropske unije. <p>Predloženom Uredbom uspostavlja se jasan institucionalni i proceduralni okvir za sprovođenje Reformske agende, uključujući sistem koordinacije, izvještavanja, kontrole i revizije.</p> <p>U slučaju nedonošenja propisa ("status quo" opcija), sprovođenje Reformske agende odvijalo bi se bez jasno definisanog institucionalnog okvira, što bi moglo dovesti do nedovoljne koordinacije između nadležnih organa i otežanog korišćenja sredstava Instrumenta za reforme i rast</p>	
2. Ciljevi <ul style="list-style-type: none"> - Koji ciljevi se postižu predloženim propisom? - Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo. 	
<p>Cilj predmetne Uredbe je uspostavljanje efikasnog pravnog i institucionalnog okvira za sprovođenje finansijske podrške Evropske unije kroz Instrument za reforme i rast.</p> <p>Posebni ciljevi su:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definisanje strukture upravljanja Reformskom agendom, • uspostavljanje jasnih nadležnosti institucija uključenih u sprovođenje reformi i koraka, • unapređenje koordinacije između organa državne uprave, • uspostavljanje sistema praćenja, izvještavanja i kontrole sprovođenja reformi, • obezbjeđivanje transparentnog i odgovornog upravljanja sredstvima Evropske unije. <p>Predložena Uredba doprinosi realizaciji ciljeva procesa pristupanja Evropskoj uniji i sprovođenju programa Reformske agende Crne Gore za period 2024–2027.</p>	
3. Opcije	

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- **Objasniti preferiranu opciju?**

Ne postoje druge opcije. Kao privremeno rješenje do donošenja Uredbe, Vlada je u decembru usvojila Informaciju i donijela prateće zaključke, a vezano za tijela nadležna za reforme i korake u okviru programa Reformske agende.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

Predložena Uredba prvenstveno utiče na organe državne uprave koji su uključeni u sprovođenje programa, odnosno na postojeća ministarstva koja su prepoznata kao tijela nadležna za korake, ali i druge institucije koje su zadužene za realizaciju aktivnosti unutar koraka.

Pozitivni uticaji uključuju:

- unapređenje koordinacije između institucija,
- efikasnije sprovođenje reformskih aktivnosti,
- unapređenje sistema praćenja i izvještavanja,
- jačanje transparentnosti i odgovornosti u upravljanju sredstvima Evropske unije.

Indirektni pozitivni uticaji odnose se na građane i privredu kroz sprovođenje reformi i koraka koje doprinose unapređenju poslovnog okruženja, ekonomskom rastu i institucionalnom razvoju.

Predloženi propis ne uvodi nove administrativne obaveze za građane i privredne subjekte niti stvara dodatna administrativna opterećenja za mala i srednja preduzeća.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- **Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?**
- **Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Objasniti.**
- **Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Objasniti.**
- **Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?**
- **Da li je usvajanjem propisa predviđeno predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?**
- **Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?**
- **Objasniti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.**
- **Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Objasniti.**
- **Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?**
- **Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Objasniti.**

Za sprovođenje ove Uredbe nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore. Ipak, važno je napomenuti da je za sprovođenje samog programa Reformske agende u određenoj mjeri potrebno obezbjeđivanje sredstava iz budžeta, kako bi se realizovale aktivnosti koje će dovesti do

ispunjenja koraka i reformi.

Aktivnosti predviđene Uredbom realizuju se u okviru postojećih institucionalnih kapaciteta organa državne uprave.

Finansijska podrška koja se koristi kroz Instrument za reforme i rast predstavlja sredstva Evropske unije (bespovratna sredstva i kredit) namijenjena sprovođenju reformi i koraka definisanih Reformskom agendom.

Tokom izrade nacrtu Uredbe konsultovana su ključna tijela u sistemu koja su prepoznata kao nosioci procesa sprovođenja programa Reformske agende.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.**

Tokom pripreme predloga Uredbe sprovedene su konsultacije sa relevantnim ministarstvima i institucijama uključenim u sprovođenje programa Reformske agende.

Konsultacije su sprovedene kroz međuresorne sastanke, razmjenu pisanih komentara i radne verzije teksta Uredbe.

Predloženi komentari odnosili su se uglavnom na tehničko usklađivanje nadležnosti institucija i terminološka pojašnjenja, koji su u velikoj mjeri prihvaćeni i ugrađeni u konačni tekst propisa.

S obzirom na to da se Uredbom uređuje institucionalna koordinacija unutar sistema državne uprave, nije bilo potrebe za sprovođenjem javnih konsultacija sa širim krugom zainteresovanih strana.

7. Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Praćenje sprovođenja Uredbe vršiće institucije uključene u sistem upravljanja Reformskom agendom.

Ključni mehanizmi monitoringa uključuju:

- redovno praćenje realizacije reformi i koraka,
- polugodišnje i godišnje izvještaje o sprovođenju Reformske agende,
- reviziju sistema upravljanja i kontrole,
- kontrolu zaštite finansijskih interesa Evropske unije.

Za koordinaciju procesa praćenja sprovođenja Uredbe zaduženi su nacionalni koordinator i zamjenik nacionalnog koordinatora za Reformsku agendu, uz podršku Sekretarijata i Koordinacionog tijela.

Datum i mjesto: Podgorica, 06. 03. 2026

Državna sekretarka/NAO

Milica Adžić

MAdžić